

Sevgili lər Günü xüsusi bir təntənə ilə qeyd olunur. Bəs, bu gün ilk dəfə necə qeyd olundu, Sevgili lər Günü necə yarandı? Sevgili lər Günü Müqəddəs Valentin Günü kimi də tanınan, başlanğıc tarixi qədim Roma İmperiyası dövrünə təsadüf edən, Katolik xristianların inancına görə bayram edilən tarixi gündür.

14 Fevral tarixi

Qədim Romada 14 fevral günü bütün romalılar üçün əhəmiyyətli bir gün idi. Bu günde Roma xalqı tərəfindən qadınlıq və evlilik ilahəsi olaraq qəbul edilən ilaha hörmət əlaməti olaraq tətil və şənlik edilədi.

15 fevral gündündə isə Luperkalia Bayramı başlayırdı. Bu bayram xalqın genc əhalisi üçün böyük əhəmiyyət daşıyırırdı. Bunun səbəbi isə həyatları qəti qaydalar ilə məhdudlaşdırılmış, bunun təbii nəticəsi olaraq birlilikdə həyata şansı olmayan bu gənclər yalnız bu bayram müddətində bele olsa bir-birlərinin partneri olurdular. Hansı gənc qadının hansı gənc kişi ilə bir cüt meydana getirəcəyi köhnə bir ənenə olan və Luperkalia Bayramının ərafe günü edilən bir püşk ilə müəyyən olurdu. Romalı gənc qızlar adlarını kiçik kağız parçalarının üzərinə yazıb bir qaba qoyurdular. Gənc Romalı kişiler isə qabdan bu kağızları çəkərək üzərində hansı qızın adı

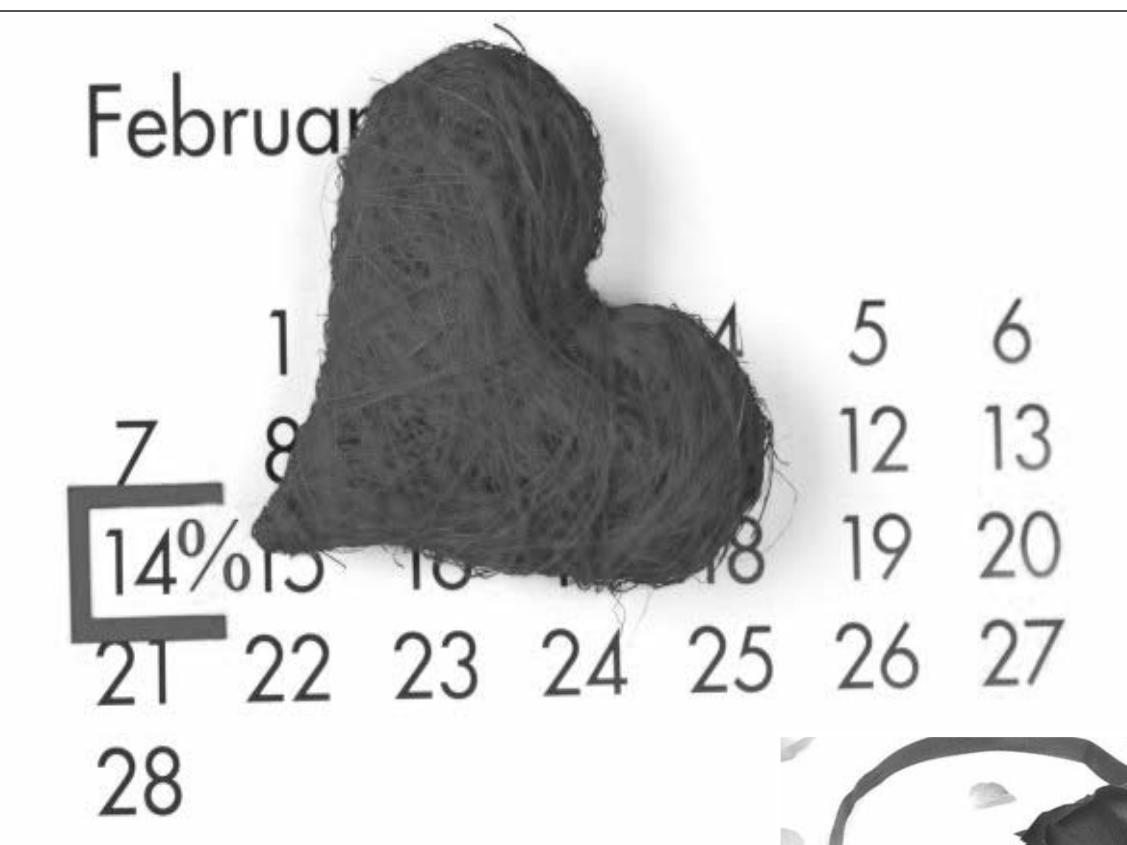
yazılıbsa, o qızla bayram əyləncəleri boyunca birlilikdə cinsi həyat yaşayırdılar.

III əsrde Roma imperiyasına başçılıq edən İmperator II Kladius tarix qaynaqlarında bu hallara son qoymaq istəyən əxlaqi dəyərlərə önəm verən bir imperator kimi xarakterizə olunub. Onun hətta orduğun güclənməsi və nizam-intizamın qorunması üçün orduda xidmət edən gənclərə müvəqqəti olaraq evlənməyi qadağan etdiyi də tarixi qaynaqlarda göstərilib.

O zamanlar Valentin Romada rahib idi. Valentin imperatorun Luperkalia bayramını qadağan etməsinə baxmayaraq, gizli şəkildə qızlarla oğlanları görüşdürülməkdə, onların bu müvəqqəti görüşünü də xristianlıq qaydaları ilə guya qanunlaşdırılməkdə davam edirmiş. (Katoliklər də bu fakta dayanaraq iddia edirdilər ki, rahib Valentin xristianlığı təbliğ etdiyi üçün öldürülüb.) İmperator da onun bu hərəkətlərindən xəber tutaraq zindana atdırır və döydürərək, təhqirəmiz formada öldürdürlür. Valentin 14 fevral tarixinde xristian məzarlığında dəfn edilir.

Rahib Valentin barədə tarixdə keçən maraqlı faktlardan biri də

Sevgili lər Günü necə yarandı?

rəstlərin "Luperkalia" bayramına xristian gənclərin də qatıldığından və bütperəst qızlarla əylənmələrinən narahat olduqlarından, gənclərin heç olmasa xristianlıq bağlı adı olan bir şənlikdə - "Müqəddəs Valentin günü"nde əylənmələrinə təmin etdirər. Bununla da həmin "Valentin günü" meydana çıxdı. Başqa sözlə, Xristian kilsəsi Roma bütperəstlərinin 15 fevralda keçirdikləri kütləvi aşkar əxlaqsızlıq bayramlarını Papa Gelasiusun təşəbbüsü ilə 1 gün əvvəlki tarixə - 14 fevrala rəsmiləşdirdi.

onun həbsxanadan öz yoldaşlarına, xüsusən də keşş dostu Mariusa "Valentini unutma", "Səni sevərəm" deye məktublar göndərməsidir. Bu fakt ümumiyyətlə, Valentinin eyni zamanda bir homoseksual olduğu fərziyyəsini də öne çəkir.

14 Fevral Müqəddəs Valentin Günü müxtəlif xristian məzhəblərində qeyd olunur; məsələn, Anglikan Birliyi təqvimində, bayram günü kimi Lüteran kilsəsinin təqvimində göstərilir. Ancaq 1969-cu ildə 14 Fevral Müqəddəs Valentin Günü Ümumi Roma Təqvimində çıxarıldı səbəb kimi isə, Müqəddəs Valentin haqqında 14 fevralda Via Flaminia üzərində dəfn olunmasından başqa heç nə məlum olmadığı göstərilir.

Valentin günü

14 fevralın "Valentin günü" adı altında açıq-aşkar qeyd edilməsi rahib Valentinin ölümündən təxminən 226 il sonra təsadüf edir. Papa Gelarius tərəfindən 496-cı ildə Roma bütperəstlərindən qalan "Luperkalia" bayramının adı rahib Valentinin şərəfinə dəyişdirilir. Ad-dəyişmənin səbəbinə gəlince isə, xristian ruhanıllar Romadakı bütpe-

Sevgili lər günü

İllər keçdikcə yavaş-yavaş 14 fevral sevgili lərin, aşqların bir-birlərinə eşq mesajları göndərdiyi bir

ağacı məhəbbət və dostluğun rəmziidir.

Başqa bir əfsanəyə görə Müqəddəs Valentin, əsgərləre Allahın sevgisini daim xatırlamaq üçün öz pergamentlərini üzərkərinin üzərində kəsmələrini deyib buna görə də ürəyi sevginin simvolu hesab edirlər.

Milli Sevgili lər Günü

Artıq 18 ildir ki, Azərbaycanda 30 iyun tarixi Sevgili lər Günü kimi qeyd olunur. Ən əsası isə bu günün tarixinin xüsusi özəlliyyi var. Belə ki, 30 iyun tarixi 1990-cı ildə töredilmiş 20 Yanvar qırğını zamanı həlak olan İlham və onun yoxluğuna dözə bilməyərək özüne qəsd edən həyat yoldaşı Fərizənin toy günüdür. 2003-cü ildən bəri onların toy günü - 30 iyun Azərbaycanda qeyri-rəsmi olaraq "Sevgili lər Günü" kimi yaddaşlara yazıldı.

Uşaqlıq dostları olan İlham və Fərizə əsil sevginin simvolu oldu. 30 iyun tarixində onlar həyatlarını əbədiylik birləşdirməyə and içdilər - ailə qurdular. Cəmi 6 ay ailə həyatı yaşıyan gənclərdən biri - İlham o qara gecənin - 20 Yanvarın qurbanı oldu..

güne çevrildi. Bununla paralel olaraq "Müqəddəs Valentin" də xristianlar arasında bütün sevənlərin qoruyucu əzizini halına gəlib belə xatırlanmağa başlandı. Sevgili lər Günü 1800-cü illərdən sonra Amerikada Ester Hovlandın ilk Sevgili lər Günü kartını göndərməsindən bu yana indiki vaxtda daha çox sayıda insanın qeyd etdiyi ictmai bir hadisə halına gəldi. Bunun təbii nəticəsi olaraq hadisənin ticarət istiqaməti çox inkişaf etdi. Az qala hər kəs hər il 14 fevralda sevgili lərinə və ya yoldaşlarına bu günün ruhu ilə integrasiya olunan, qarşı tərəfə sevgili lərini izah edən hədiyyələr verir. Bu hədiyyələrin başında isə sadə, amma bir o qədər mənəli çiçəklər gəlir. Sevgili lər gününü bəzi müsəlman ölkələri qeyd etmir. Özəbəkistan, Türkmenistan, Malayziya, İndoneziya, İran, Səudiyyə Ərəbistanı və Pakistan Sevgili lər Günü qeyd etməyən ölkələrdir.

Əfsanələr

İngilis tarixçisi Con Foks qeyd edir ki, Valentinin Müqəddəs Hippolitus qəbiristanlığının yaxınlığında yerləşən Romadakı Praxedes Kilsəsində dəfn edildiyini bildirir. Bu əmrədə deyilir ki, əfsanəyə görə "Culiya özü məzarının yanında çəhrayı çiçəklə bir badam ağacı əkdi. Buna görə də indi badam

Əvvəli Səh. 10

Vətənin dar günündə evində, o soyuq yanvar gecəsində isti sobanın kənarında oturmağı yaraşdırmadı özünə, bayırda atıldı və ilk andaca həyatla vidalaşdı. İlhəm vətənə olan məhəbbəti uğrunda şəhid oldu.

O vətənə olan eşqinə görə göz yumdu həyata, Fərizə isə vətənin azadlığı uğrunda şəhid olan İlhamın eşqi yolunda həyatına son qoydu. Axi o söz vermişdi ruhunun yarısına, "sənsiz həyat mənə dar" demişdi.

Əger fikir vermisinizsə, dünya-nın müxtəlif dillərində "ər" və "ar-vad" bir cür deyilir və hamısı da bizim dilimizə tərcümədə hərfi olaraq "ər" və ya "arvad" deyə tərcümə edilir. Amma bizim öz dili-mizdə bu anlam "Həyat yoldaşı" adını daşıyır.

SIA mövzu ilə bağlı araşdırma apararaq səsioloq və psixoloğun fikirlərini öyrənib.

Sosial və mənəvi məsələlər üzrə ekspert Ramal Əliyev: "Sevgi, insanın qəlbini Uca Yaran-dan tərəfindən yerləşdirilən fitri bir hissdir. İnsan qəlbində müxtəlif sevgi növləri mövcuddur: valideyn sevgisi, övlad sevgisi, bacı-qardaş sevgisi, dostluq sevgisi və Al-la-ha olan sevgi. Bu sevgi növlərin-

Sevgililər Günü necə yarandı?

dən biri də cütlükler arasındaki sevgidir - yeni qadının kişiyyə, kişinin isə qadına olan sevgisi.

Əslində, insan birini sevirsə və ona hörmət edirse, buna görə xüsusi bir gün ehtiyac yoxdur. Sevgi, kişi və qadın arasında qarşılıqlı bir hissdir. Cütlükler əvvəlcə bir-birlerini sevər, sonra bu sevgi ailəyə çevrilir. Neticədə, bu sevgidən övladlar dünyaya gelir və ailə bağları sevgi və hörmət üzərində möhkəmlənir. Həm qadının kişiyyə, həm də kişinin qadına hörmət etməsi, dəyər verməsi və hədiyə verməsi üçün xüsusi bir güne ehtiyac yoxdur. Bu münasibətlər təbii olaraq daim və hər zaman davam etməlidir.

14 fevral - "Sevgililər Günü" adlandırılınan bu gün, həm dinimi-zə, həm də mentalitetimizə uyğun olmayan bir bayramdır. Gelin, bu günün tarixinə nəzər salaq: tarixdə Roma imperatoru II Klaudiusun dövründə (miladın 3-cü əsrində) imperator əsgərlərə evlənməyi qadağa etmişdir. Çünkü, evli əsgərlər döyüşməyə daha az həvəslə olurdular. Valentin adlı rahib isə bu əmrə qarşı çıxıb cütlükleri evləndirdi. Bu səbəbdən dolayı Valentin adlı rahib 14 fevralda edam edilmişdir.

Bizim müsəlman cəmiyyətimiz və milli dəyərlərimiz belə mənasız bir tarixçəsi olan bir günü "Sevgililər Günü" adı altında bayram etməsi doğru sayılmır. Sevgi bayra-

mı əslinde sevgi və hörmətə bağlı olan, insanların bir-birinə dəyər verdiyi, münasibətlərin sadıq olduğu hər gün hesab edilə bilər.

Biz, müsəlman bir toplum ola-raq, bu cür "Sevgililər Günü"nü qeyd etmək əvəzinə, sevgi və hörmət gündəlik həyatımıza daşımayıq. Sevən kişi, sevən qadın daim bir-birinə hörmət etməli, bir-birəni sevməli və mütəmadi olaraq kiçik sürprizlər və hədiyyələrlə münasibətlərini canlandırmılmalıdır. Əsl sevgi, hər zaman ehtiyac duyduğumuz, çox vaxt unudulan, lakin ən əhəmiyyətli olan dəyərdir.

Neticə olaraq qeyd edim ki, sevgi xüsusi bir güne ehtiyac duy-mur, o, gündəlik həyatımızın bir parçasıdır. Sevgi, hər zaman qarşılıqlı hörmət və dəyər üzərində qurulmalıdır. 14 fevralın bize təqdim etdiyi bayram ənənəsi isə, yalnız tarixindəki və mənasında bizi uygun olmayan bir gündür.

Bizim üçün ən qiymətli "Sevgililər Günü" - hər bir günün sevgi, hörmət və diqqətə dolu olmasıdır".

Psixoloq Psixoterapevt Or-xan Şəfizadə deyib: "Sevgililər Günü yalnız romantik cütlükler üçün deyil, bütün insanların sevgi, hörmət və bağlılıq duyularını ye-

nidən keşf etmələri üçün xüsusi bir fırsat kimi qiymətləndirilə bilər. Hər il fevralın 14-də qeyd olunan bu gün, təkəcə kommersiya

məqsədli tədbir olmaqdan çıxaraq, insan psixologiyasında dərin izlər buraxan və münasibətlərə yeni nəfəs getirən bir bayram halına gəlib.

1. Romantik simvolizm və in-san təbii ehtiyacı

Sevgi insan təbietinin ayrılmaz bir hissəsidir və hər kəs öz varlığında sevgi, dəstək və anlayış axtarır. Sevgililər Günü, insanların ürəklərindəki romantik duyuları canlandırmışaq, yalnız romantik cütlüklerin deyil, həm də yaxın dostları, ailə üzvlərinin və hətta özünə olan sevgini təbliğ edən bir gündür. Bu günün simvolikası, insanlara sevginin müxtəlif formallarda ifade olunmasının gözelliyini və əhəmiyyətini xatırladır.

2. Psixoloji Təsirlər: Duyu-gsal yenilənmə və özünə güvən

Psiyoloji tədqiqatlar göstərir ki, insanlar sevilməyə və dəyər verilməyə ehtiyac duyurlar. Sevgililər

Günü kimi xüsusi günlər, insanlara öz duyularını ifadə etmək və qarşılıqlı emosional dəstək tapmaq üçün bir vasitə təqdim edir. Romantik münasibətlərdə, belə günlər cütlüklərə bir araya gəlib keçmişləri yad etmək, indiki anın dəyərini bilmək və gələcəyə ümidi baxmaq imkanı yaradır. Bu cür emosional yenilənmə, insanların özüne güvənini artırır və həyat keyfiyyətinə müsbət təsir göstərir.

3. Sevgililər günü niyə özəl gündür?

Bir çox insan bəzən gündəlik həyatın tələsikliyi və stressi arasında sevgi və romantizmin dəyərini unutmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalır. Sevgililər Günü, bu monotonluğun qıraraq, münasibətlərə xüsusi bir diqqət və əhəmiyyət vermə fürsəti təqdim edir. Cütlükler arasında paylaşılmış xüsusi anlar, unudulmaz xatirələr yaradır və münasibətləri daha da möhkəmləndirir. Həmçinin, bu gün, münasibətlərdəki problemlərin və məsaflərin aradan qaldırılması üçün bir növ emosional terapiya kimi işləyir.

4. Mədəniyyət və ənənələrin rolu

Tarixən Sevgililər Günü, müxtəlif mədəniyyətlərdə sevgi və bağlılığın simvolu olaraq qeyd olunub. Müxtəlif ölkələrdə və cəmiyyətlərdə fərqli adlarla qeyd edilər, əsas ideya eynidir: sevgi və insan əlaqələrinin dəyərini vurğulamaq. Bu gün, həm də insanların ənənələrini yeniləmək və sevgi hekayələrini gələcək nəsillərə ötürmək üçün bir vasitə kimi çıxış edir. Mədəniyyətlərə rəsədi dialogu gücləndirir, bu cür tədbirlər, ümumi insanlıq dəyərlərinə olan inamı artırır.

5. Sevgini yenidən kəşf etmək üçün bir çağırış

Sevgililər Günü, təkəcə romantik münasibətlərin deyil, həm də şəxsi inkişafın və insanın özünə olan hörmətin təzahürü kimi qiymətləndirilə bilər. Özüne vaxt ayırmak, sevdiklərinə dəyər vermək və öz duyularını ifadə etmək üçün bu gün bir çağırışdır. Özünü sevərək və başqalarını da sevməyi öyrənək, insanlar həyatın hər anından zövq almağı və daha dərin mənəvi bağlar qurmağı bacarırlar.

Noticə

Sevgililər Günü, insan psixologiyasında sevgi, bağlılıq və emosional yenilənmənin simvolu kimi mühüm yer tutur. Bu gün, həm cütlükler, həm də fərdi olaraq hər kəsin öz duyularını ifade edib, münasibətlərinə yeni bir ruh qatması üçün evezsiz bir fırsatdır. Romantik münasibətlərdə və gündəlik həyatda sevginin əhəmiyyətini xatırlatmaq, hər birimiz üçün mənəvi bir zənginlikdir. Neticə etibarilə, Sevgililər Günü yalnız xüsusi bir bayram deyil, həm də həyatın özü kimi sevgi dolu anlar yaratmağa töşviq edən bir həyat fəlsəfəsidir.

Bu məqalə, Sevgililər Günü dərin mənalarını və onun insan psixologiyasında oynadığı rolunu açıqlamaq üçün hazırlanmış orijinal fikirlərin toplusudur. Hər kəsin həyatında sevgi və anlayış dolu anlar yaşamasını arzu edirəm".

Söylü Ağazadə